

LIVRUST

LIVRUSTKAMMAREN

KAMMAREN

1627 den 8 augusti andra dagen av slaget vid Dirschau

1627 – Andra dagen av slaget vid Dirschau, mellan svenska trupper ledda av kung Gustav II Adolf och polska, under ledning av adelsmannen general Stanisław Koniecpolski, slutar oavgjort. Skärmytslingar har inletts redan den 5 augusti, när de svenska och polska styrkorna har mötts vid Dirschau och den 7 augusti har det stora slaget inletts. Under denna dag har den svenska taktiken slagit tillbaka polackerna som drar sig tillbaka. Under natten upphör striderna, men återupptas under den 8 augusti. Även under denna dag ser det länge ut som att svenskarna ska segra, men när Gustav II Adolf träffas av en muskötkula ”tvenne fingerbredder från halspulsådern” och inte längre kan fortsätta ledningen, går luften ur den svenska offensiven och de svenska trupperna, som har varit otroligt nära en storslagen seger, drar sig ur striden, som därmed slutar oavgjort.

En erfarenhet som den svenska krigsledningen drar av detta är att man behöver fler generaler, som kan leda strider och få det delegerat till sig, så att man inte är beroende av kungen för en strids utgång. Kungen överlever slaget, men läkarna lyckas inte få ut kulan, som fastnar i hans ena nyckelben och detta gör att han inte längre kan bära harnesk av metall, eftersom det skaver mot kulan. Istället börjar kungen bära kyller av älghud, vilket inte skyddar lika väl, vilket visar sig ödesdigert fem år senare i slaget vid Lützen. De kläder som kungen bär i slaget vid Dirschau ställs på hans order ut till allmän beskådan i Stockholm, vilket blir grunden till Sveriges första museum Livrustkammaren. Det pågående polska kriget varar i ytterligare två år, till 1629.

Livrustkammaren

Livrustkammaren var ursprungligen det svenska kungahusets förråd av dräkter, rustningar och vapen. Det äldsta existerande inventarium i vilket ännu bevarade föremål finns upptagna är från 1548.

Grunden till det som idag utgörs av museet lades då kung Gustav II Adolf år 1628 befallde att hans kläder från fälttågen i Polen under andra polska kriget skulle bevaras "uthi Rust-Cammaren till en evig åminnelse"

Detta innebar att Livrustkammaren fick mer karaktär av historisk samling. På 1660-talet flyttades delar av samlingarna till Drottning Kristinas lusthus och på 1690-talet flyttades dessa föremål och resterande föremål från slottet till palatset Makalös som därigenom fick namnet "Arsenalen". Samlingarna kom därefter att flyttas runt mellan olika platser, bland andra Fredrikshovs slott och Arvfurstens palats.

År 1851 förenades Livrustkammaren med Kungliga klädkammaren, och samlingarna återfördes i september 1884 från Nationalmuseum till slottet under ledning av föreståndaren Emil Eckhoff. Museet i slottet öppnades för allmänheten i augusti 1885. Där var samlingarna utställda till 1906, varefter de flyttades och utställdes på Nordiska museet.

År 1978 flyttade samlingarna åter tillbaka till slottet. Museet ingick mellan 1978 och 2017 i myndigheten Livrustkammaren och Skoklosters slott med Stiftelsen Hallwylska museet. Sedan årsskiftet 2017/2018 ingår museet i myndigheten Statens historiska museer.

**Kung Sigismund II Augusts
paradrustning. Skänkt 1574 till
Johan III.**

**Karl XII:s uniform buren vid
Fredrikstens fästning år 1718.**

**Gustav Vasas hjälm från omkring
1540.**

Foto: Erik Lernerstål, Livrustkammaren/SHM (CC BY).

Broderade linnestrumpor burna av Gustav II Adolf vid slaget vid Lützen.

Gustav II Adolfs
bröllopsdräkt.

Gustav II Adolfs stridshäst
Streiff uppstoppad, samt
hans bomsadel, använda i
slaget vid Lützen 1632. Finns
på Livrustkammaren.

Linneskjorta buren den 24 maj 1624 vid Kleinwerder.

Kung Sigismund II Augusts paradrustning. Skänkt 1574 till Johan III.

Karl XII:s uniform buren vid Fredrikstens fästning år 1718.

Gustav Vasas hjälm från omkring 1540.

Foto: Erik Lernerstål, Livrustkammaren/SHM (CC BY).

Broderade linnestrumpor burna av Gustav II Adolf vid slaget vid Lützen.

Gustav II Adolfs bröllopsdräkt.

THE ROYAL ARMOURY

**Public Domain
photos**

Charles XI (fam.)

Family Portrait, Charles XI, of Ehrenstrahl.

Gustav Vasa's helmet from 1540 approximately.

Gustav Vasas
armur, 1540th.

Arab-Turkish saddle owned by King Gustav III.

Gustav III's celadondräkt, 1777

Gustav III of Sweden infantry officer rapier attached im apparel.

Gustav III's French hunting costume, use the hovjakt Versailles 1771st

1792

Gustav IV
Adolf of
Sweden's
coronation
dress.

